

КОНСТИТУЦІЯ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

ПРЕАМБУЛА

Ми, народ Сполучених Штатів, щоб створити досконаліший союз, установити правосуддя, забезпечити внутрішній спокій, запровадити спільну оборону, сприяти загальному добробуту та убезпечити нам самим і нашим нащадкам блага свободи - видаємо і встановлюємо цю Конституцію для Сполучених Штатів Америки.

Стаття I.

Розділ 1.

Всі законодавчі права, надані цією конституцією, повинні належати конгресу Сполучених Штатів, який має складатися з Сенату і Палати представників

Розділ 2.

1. Палата представників має складатися з членів, котрих кожні два роки обиратиме людність окремих штатів; виборці в кожному штаті повинні задовольняти вимогам, встановленим для виборців найчисленнішого представництва законодавчих органів штату.
2. Представником не може обиратися той, хто не досягнув віку двадцяти п'яти років і не був сім років громадянином Сполучених Штатів, а також той, хто не мешкає у тому штаті, де його обиратимуть.
3. Кількість представників і прями податки мають розподілятися поміж штатами, що увійдуть у цей союз, відповідно до їхньої людності, яка має визначатися додаванням до загальної кількості наявних вільних людей включно з тими, хто відбуває певні терміни служби, за винятком індіанців, які не оподатковуються, трьох п'ятих решти осіб. Фактичний підрахунок має проводитися протягом трьох років після першої сесії Конгресу Сполучених Штатів, а потім кожних наступних десяти років у спосіб, установлений законом. Кількість представників не має перевищувати одного представника на тридцять тисяч мешканців, але кожен штат повинен мати принаймні одного представника. Доки не буде підраховано людність, штат Нью-Гемпшир має право обирати трьох представників, Масачусетс - вісьмох, Род-Айленд і Плантації Провіденс - одного, Конектикут - п'ятьох, Нью-Йорк - шістьох, Нью-Джерсі - чотирьох, Пенсильванія - вісьмох, Делавер - одного, Меріленд - шістьох, Вірджинія - десятьох, Північна Кароліна - п'ятьох, Південна Кароліна - п'ятьох, Джорджія - трьох.
4. Якщо у представництві якогось штату знайдеться вакансія, то органи виконавчої влади цього штату мають видати наказ про вибори на заступництво цієї вакантної посади.
5. Палата представників обирає свого спікера та інших урядовців, і тільки їй належить право переслідувати вищих державних урядовців у суді за процедурою імпічменту.

Розділ 3.

1. Сенат Сполучених Штатів має складатися з двох сенаторів від кожного штату, обраних законодавчими органами штату на термін у шість років; кожному сенаторові належить один голос.

2. Коли сенатори зберуться після перших виборів, вони мають негайно поділитися на три якомога рівні групи. Сенатори першої групи залишаються на своїх місцях протягом двох років, сенатори другої групи - протягом чотирьох років, і сенатори третьої групи - протягом шести років; таким чином, одна третина сенаторів переобиратиметься кожні два роки; якщо у Сенаті знайдеться вакансія внаслідок смерті котрогось сенатора або з будь-яких інших причин під час перерви у роботі законодавчих органів відповідного штату, то виконавчі органи цього штату можуть призначити когось тимчасово на цю посаду до наступної сесії законодавчих органів, які вже подбають про заступництво такої вакантної посади.
3. Сенатором не може обиратися той, хто не досягнув віку тридцяти років і не був дев'ять років громадянином Сполучених Штатів, а також той, хто на час обрання не мешкає у тому штаті, де його обиратимуть.
4. Віце-президент Сполучених Штатів має бути головою Сенату, але право голосу він має тільки у тому випадку, коли голоси присутніх поділяються навпіл.
5. Сенат обирає решту своїх урядовців, а також свого тимчасового голову на час відсутності Віце-президента, або коли Віце-президент виконує обов'язки Президента Сполучених Штатів.
6. Тільки Сенатові належить право імпічменту вищих державних урядовців. Коли Сенат засідає з цією метою, сенатори повинні скласти присягу або відповідне заповнення. Коли розглядається справа Президента Сполучених Штатів, то головувати має голова Верховного Суду. Ніхто не може бути засудженим, якщо за це не подадуть голоси дві третини присутніх сенаторів.
7. У випадках імпічменту вищих державних урядовців присуд не може перевищувати такого покарання, як усунення з посади і позбавлення права обіймати будь-яку почесну, громадську чи платну посаду в Сполучених Штатах, але піддану імпічменту особу не звільняють від обвинувачення, судового розгляду, присуду і кари згідно з законом.

Розділ 4.

1. Час, місце і спосіб виборів сенаторів і представників у кожному штаті визначаються його законодавчими органами, але Конгрес може спеціальним законом повсякчас видавати або змінювати такі приписи, окрім тих, що стосуються місця виборів сенаторів.
2. Сесії Конгресу мають відбуватися принаймні раз на рік; такі сесії мають відбуватися у перший понеділок грудня, якщо Конгрес спеціальним законом не призначить для цього іншої дати.

Розділ 5.

1. Кожна палата має самостійно розв'язувати питання щодо виборів, призначень і вимог до своїх членів; більшість у кожній палаті творить кворум для ведення справ, але і менша кількість має право переносити засідання на інший день і домагатися, щоб відсутні члени відвідували засідання у такий спосіб і під загрозою таких покарань, які визначить кожна палата.
2. Кожна палата самостійно встановлює правила своїх засідань і має право карати своїх членів за порушення встановлених правил, а також ухвалою більшості в дві третини голосів - виключати члена.
3. Кожна палата має вести журнал своїх засідань і періодично оприлюднювати його, за винятком тих частин, які, на думку цієї палати, повинні залишатися

таємними. Голос кожного члена палати "за" чи "проти" з будь-якого питання повинен записуватися до журналу на вимогу однієї п'ятої присутніх членів.

4. Під час сесії Конгресу жодна палата без згоди іншої палати не має права відкласти свої засідання довше, ніж на три доби, чи переносити місце своїх засідань звідти, де відбуваються засідання обох палат.

Розділ 6.

1. Сенатори і представники за свою службу мають одержувати винагороду, встановлену законом і сплачувану скарбницею Сполучених Штатів. В усіх випадках, окрім державної зради, скоєння тяжкого кримінального злочину і порушення громадського спокою, сенатори і представники мають право недоторканості особи під час перебування на сесіях, а також по дорозі туди і назад; за все сказане ними у промовах чи в дебатах у своїх палатах, ніхто не має права допитувати їх деінде.
2. Жоден сенатор чи представник протягом часу, на який його обрано, не має права обіймати в державному апараті Сполучених Штатів будь-якої іншої посади, що буде створено або винагороду за яку буде збільшено протягом цього часу; той, хто обіймає будь-яку посаду в державному апараті Сполучених Штатів, не може бути членом жодної палати, доки він обіймає цю посаду.

Розділ 7.

1. Всі законопроекти щодо податків має подавати Палата представників; проте Сенат може пропонувати зміни в податкових законопроектах, як і в інших, або погоджуватися на них у тому вигляді, в якому їх подала Палата представників.
2. Кожен законопроект, ухвалений Палатою представників і Сенатом, доки стане законом, має бути переданий Президентові Сполучених Штатів; коли Президент схвалює такий закон, він має його підписати, а коли ні, він має повернути його разом із своїми запереченнями до тієї палати, яка подала цей законопроект; ця палата повинна записати до свого журналу заперечення Президента і знов переглянути законопроект. Якщо цей законопроект буде ухвалено і вдруге двома третинами голосів цієї палати, то його разом із запереченнями Президента мають надіслати до другої палати; коли його буде ухвалено двома третинами голосів другої палати, то він набирає чинності закону. Але в усіх таких випадках голоси в обох палатах мають подаватися заявою "так" чи "ні", і прізвища осіб, які голосують за чи проти законопроекту, повинні належно записуватися до журналів обох палат. Якщо Президент не поверне законопроекту протягом десяти днів (за винятком неділя), відколи йому той вручено, то такий законопроект набирає чинності так само, якби він був підписаний Президентом, окрім тих випадків, коли законопроект не можна повернути через закриття сесії Конгресу; в цих випадках він не стає законом.
3. Розпорядження, резолюції та ухвали, що потребують згоди Сенату і Палати представників (за винятком питання про закриття сесії), мають подаватися Президентові Сполучених Штатів і мають бути схвалені ним перед набранням цими актами чинності; коли Президент не схвалить котрийсь з них, то він має бути повторно прийнятий двома третинами голосів Сенату і Палати представників відповідно до правил та обмежень, установлених для ухвалення законопроектів.

Розділ 8.

Конгресові належить право:

1. Встановлювати і стягувати податки, мита, збори та акцизні збори; сплачувати борги і дбати про спільну оборону і добробут Сполучених Штатів; проте всі мита, збори та акцизні збори мають бути однаковими на всій території Сполучених Штатів.
2. Брати позики ім'ям Сполучених Штатів.
3. Регулювати торгівлю з іншими державами, між окремими штатами, а також з індіанськими племенами.
4. Встановлювати єдині правила натуралізації та єдині закони про банкрутство на всій території Сполучених Штатів.
5. Карбувати монету, регулювати її вартість і вартість чужоземної валюти, а також встановлювати стандарти ваги і мір.
6. Установлювати покарання за фальшування державних цінних паперів і грошей, які наразі перебувають в обігу в Сполучених Штатах.
7. Створювати поштові відомства і встановлювати поштові сполучення.
8. Сприяти розвитку науки і корисних мистецтв, забезпечуючи на певний час авторам і винахідникам виняткове право на їхні твори і винаходи.
9. Створювати суди, підпорядковані Верховному Суду.
10. Визначати покарання і карати за піратство і злочини, скоєні у відкритому морі, а також за порушення норм міжнародного права.
11. Оголошувати війну, видавати каперські свідоцтва і встановлювати правила щодо військової здобичі на суходолі і на морі.
12. Набирати та утримувати військо; проте призначення коштів на це не повинно провадитися на строк понад два роки.
13. Споряджати та утримувати флот.
14. Встановлювати правила командування наземним і морським військом.
15. Дбати про скликання народної міліції, яка має забезпечувати виконання законів Союзу, поборювати повстання і відбивати напади.
16. Дбати про створення, озброєння і вишкіл народної міліції, а також керувати тими її частинами, що можуть використовуватися на службі Сполученим Штатам, зберігаючи за відповідними штатами право призначати офіцерів і керівників для вишколу міліції згідно з правилами дисципліни, що їх встановлено Конгресом.
17. Неподільно виконувати законодавство в усіх випадках в окрузі (площею не більше за десять квадратних миль), що відступлять окремі штати і прийме Конгрес як осідок уряду Сполучених Штатів, і мати таку саме владу в усіх місцях, викуплених за згодою законодавчої влади штату, у якому їх розташовано, для створення фортець, складів, арсеналів, доків та інших потрібних споруд.
18. Видавати усі закони, потрібні і належні для здійснення згаданих вище повноважень і решти повноважень, наданих цією Конституцією урядові Сполучених Штатів чи будь-якому з його міністерств чи урядовців.

Розділ 9.

1. Конгрес не повинен забороняти аж до 1808 року переселення і привезення осіб, яких кожен із наявних штатів уважатиме за належне допустити, але на такий довіз може накладатися податок чи збір, не вищий за десять доларів на особу.

2. Нікого не можна позбавляти привілею, що надається законом Habeas corpus, крім тих випадків, коли цього вимагає громадська безпека під час повстання або нападу.
3. Не можна ухвалювати законопроектів про покарання без суду і видавати законів із зворотною чинністю.
4. Подушний чи інший податок має накладатися лише пропорційно до даних перепису чи підрахунку людності, який проведено у зазначений вище спосіб.
5. Жодного податку чи мита не можна накладати на речі, що вивозяться з якогось штату.
6. Не можна надавати жодної переваги комерційними чи фіскальними приписами портам одного штату перед портами іншого штату; так само жодне судно, що прямує до будь-якого штату або з цього штату не повинне перевірятися чи сплачувати мито в іншому штаті.
7. Виплата грошей зі скарбниці має відбуватися лише на підставі законних асигнувань, а звіт про надходження і витрачання усіх державних коштів має періодично оприлюднюватися.
8. Сполучені Штати не надаватимуть жодних аристократичних титулів, і жодна особа, яка обіймає платну чи громадську посаду в державному апараті Сполучених Штатів, не має права без дозволу Конгресу приймати жодного дарунку, винагороди або титулу від будь-якого короля, правителя або чужоземної держави.

Розділ 10.

1. Жоден штат не має права вступати у будь-яку угоду, союз чи конфедерацію, видавати каперські свідоцтва, карбувати монету, випускати кредитні папери, дозволяти сплачувати борги будь-чим, окрім срібних і золотих монет, ухвалювати законопроекти про покарання без суду, видавати закони із зворотною чинністю або закони, що порушують зобов'язання за контрактами, або ж надавати будь-які аристократичні титули.
2. Жоден штат не має права без дозволу Конгресу накладати збори чи мита на довіз і вивіз, за винятком тих, що конче потрібні для виконання його інспекційних законів; зиск з усіх мит і зборів, накладених будь-яким штатом на довіз і вивіз, має передаватися скарбниці Сполучених Штатів, і всі відповідні закони підлягають перегляду і контролю Конгресом.
3. Жоден штат не має права без згоди Конгресу накладати мита на тоннаж, утримувати військо чи військові судна у мирні часи, вступати у будь-які угоди чи договори з іншим штатом або з чужоземними державами, вступати у війну, крім тих випадків, коли на нього вчинено напад, або випадків такої очевидної загрози, що не терпить зволікання.

Стаття II.

Розділ 1.

1. Виконавча влада належить Президентові Сполучених Штатів Америки. Президент перебуває на своїй посаді протягом чотирьох років. Президента, а так само і Віце-президента, якого обирають на той самий термін, обирають наступним чином.
2. Кожен штат у спосіб, встановлений законодавчим органом штату, визначає кількість вибірників, що дорівнює кількості сенаторів і представників, яку цей штат має право посилати в Конгрес. Але ні сенатори, ні представники, ні

будь-хто інший, хто обіймає платну чи громадську посаду в державному апараті США, не можуть призначатися вибірниками.

Вибірники збираються у своїх штатах та обирають голосуванням двох осіб, поміж якими принаймні одна не повинна мешкати в одному з вибірниками штаті. Вони складають список усіх кандидатів, зазначаючи, скільки голосів подано за кожного; цей список вони підписують, засвідчують і відсилають запечатаним до осідку уряду Сполучених Штатів Голові Сенату. Голова Сенату відкриває усі документи за присутності Сенату і Палати представників, після чого голоси підраховують. Президентом стає особа, яка здобула найбільше голосів, якщо кількість голосів становить більшість загальної кількості призначених вибірників; якщо більшість дістане кілька осіб, і кількість голосів за кожен буде однакова, то Палата представників негайно обирає одного з них на Президента; а якщо ніхто не дістав більшості голосів, тоді Палата представників обирає Президента таким порядком з-поміж п'ятох перших у списку осіб. На виборах Президента голоси подають штати, тобто представництво кожного штату має один голос. Кворум такого голосування складається з члена або членів принаймні двох третин усіх штатів, а для обрання потрібна абсолютна більшість усіх штатів. У кожному випадку після обрання Президента особа, яка дістала найбільше голосів виборців, стає Віце-президентом. Проте якщо залишаться дві особи або більше з однаковою кількістю голосів, то Віце-президента обирає з-поміж них Сенат.

1. Конгрес може визначити час для обрання вибірників і день, коли вони мають подати свої голоси. Цей день повинен бути єдиним на всій території Сполучених Штатів.
2. Президентом може бути тільки громадянин Сполучених Штатів за народженням або особа, яка була громадянином Сполучених Штатів на час ухвалення цієї Конституції. Президентом не може обиратися той, хто не досягнув віку тридцяти п'яти років і не мешкав протягом чотирнадцяти років у Сполучених Штатах.
3. У випадку усунення Президента з посади або його смерті, зречення чи неспроможності чинити владу і виконувати обов'язки, пов'язані з цією посадою, обов'язки Президента перебирає Віце-президент. У випадку усунення, смерті, зречення чи неспроможності виконувати обов'язки обох, і Президента і Віце-президента, Конгрес може окремим законом призначити одного з вищих державних урядовців заступити Президента, і ця особа має виконувати відповідні обов'язки, доки неспроможність не буде усунуто або буде обрано нового Президента.
4. Президент має у певний термін одержувати за свою службу винагороду, що не повинна ні зменшуватися, ні збільшуватися протягом терміну, на який його обрано. Президент не повинен протягом цього часу одержувати жодної іншої винагороди від Сполучених Штатів чи окремого штату.
5. Перед початком виконання своїх обов'язків Президент має скласти таку присягу чи запевнення: "Я урочисто присягаю (запевняю), що буду віддано виконувати обов'язки Президента Сполучених Штатів і буду щосили зберігати, захищати та обороняти Конституцію Сполучених Штатів".

Розділ 2.

1. Президент є головнокомандувачем збройних сил і флоту Сполучених Штатів, а також народної міліції окремих штатів під час її дійсної служби Сполученим Штатам. Він може вимагати від керівників кожного виконавчого відомства їхньої думки на письмі з будь-якого питання стосовно їхніх службових

- обов'язків; він має право відкладати виконання вироків і звільняти від покарання за злочини проти Сполучених Штатів, крім випадків імпічменту.
2. Президент має право, за порадою і згодою Сенату, укладати міждержавні договори за умови, що на це погодиться дві третини присутніх сенаторів; він має обирати і за згодою Сенату призначати послів, інших повноважних представників, консулів, суддів Верховного Суду та інших вищих державних урядовців Сполучених Штатів, якщо про призначення нема інших постанов у цій Конституції, а їхні посади встановлює закон. Проте Конгрес може видати закон, за яким право призначати на нижчі посади, які він вважає за потрібне, матиме сам Президент або суди, або керівники відомств.
 3. Президент має право призначати на вакантні посади, що постали у перерві між сесіями Сенату, але повноваження, надані ним у таких випадках, чинні лише до закінчення наступної сесії Сенату.

Розділ 3.

Президент має періодично повідомляти Конгрес про стан Союзу і подавати на розгляд Конгресу заходи, які він вважає за потрібні і доцільні. У надзвичайних випадках він може скликати обидві палати або котрусь палату, а у випадку незгоди між ними щодо часу закінчення сесії він може сам відкласти сесію на час, який уважатиме за слушний. Президент приймає послів та інших повноважних представників; він стежить за сумлінним виконанням законів і визначає обов'язки всіх членів уряду Сполучених Штатів.

Розділ 4.

Президент, Віце-президент та всі вищі державні урядовці Сполучених Штатів усуваються з посади, коли їх буде засуджено за процедурою імпічменту за державну зраду, хабарництво та інші тяжкі злочини і провини.

Стаття III

Розділ 1.

Судова влада Сполучених Штатів належить єдиному Верховному Суду і тим нижчим судам, що згодом установають або створює Конгрес. Судді Верховного Суду, а також нижчих судів, залишаються на своїх посадах, доки поведуться бездоганно, і мають у визначені терміни одержувати за свою службу винагороду, що не повинна зменшуватися протягом цілого часу їх урядування.

Розділ 2.

1. Судова влада охоплює за принципом законності і рівності усі справи, що постануть при застосуванні цієї Конституції, законів Сполучених Штатів і міждержавних договорів, як укладених раніше, так і тих, які Сполучені Штати укладуть в майбутньому, усі справи стосовно послів, інших повноважних представників і консулів, всі справи адміралтейства і морської юрисдикції, всі суперечки, однією із сторін яких є уряд Сполучених Штатів, усі суперечки між двома чи кількома штатами, між штатом і громадянами іншого штату, між громадянами різних штатів і громадянами одного штату у випадках, коли вони заявляють вимоги на землю, надану іншими штатами, а також між штатом та його громадянами і чужоземними державами, громадянами чи підданими.
2. В усіх справах стосовно послів, інших повноважних представників і консулів, а також тих, де стороною є котрийсь штат, Верховний Суд є судом першої

інстанції. В решті випадків, перелічених вище, Верховний Суд має бути апеляційною інстанцією як у питаннях права, так і за суттю, з додержанням винятків і правил, встановлених Конгресом.

3. Процеси у випадках усіх злочинів, за винятком імпічменту, провадяться судом присяжних у тому штаті, де цей злочин скоєно. Коли злочин скоєно поза межами цього штату, розгляд справи має відбуватися у місці чи місцях, визначених Конгресом у спеціальному законі.

Розділ 3.

1. Державна зрада проти Сполучених Штатів полягає тільки у спричиненні війни проти них, приєднанні до ворога, поданні ворогові допомоги і підтримки. Нікого не можна засудити за зраду, доки такий вчинок не засвідчать два свідки або сам обвинувачений не визнає вину на відкритому засіданні суду.
2. Конгрес має право визначати покарання за зраду, але засуд за зраду і конфіскація майна можливі тільки за життя винуватця і не повинні поширюватися на його родину.

Стаття IV.

Розділ 1.

Кожен штат має виказувати довіру і визнавати цивільні акти, записи і документи судочинства іншого штату. Конгрес може на підставі загальних законів встановлювати спосіб посвідчення таких актів, записів і документів судочинства та їхню правову чинність.

Розділ 2.

1. Громадяни кожного окремого штату мають право на всі ті привілеї та імунітети, що й громадяни інших штатів.
2. Особа, обвинувачена у державній зраді, скоєнні тяжкого чи іншого кримінального злочину в котромусь штаті, якщо вона втече від правосуддя і буде знайдена в іншому штаті, повинна на вимогу органів виконавчої влади штату, з якого вона втекла, передаватися штату, юрисдикції якого вона підлягає за скоєний злочин.
3. Особу, яку утримують на службі чи примусовій праці в якомусь штаті згідно з законами цього штату, коли вона втече до іншого штату, не можна на підставі законів чи правил цього останнього штату звільнити від цієї служби чи примусової праці, а на вимогу треба передавати стороні, якій вона зобов'язана відбуванням служби чи примусової праці.

Розділ 3.

1. Конгрес може приймати в Союз нові штати, але не може утворювати чи засновувати нового штату в межах юрисдикції іншого штату; також не можна створювати нового штату через злиття двох чи кількох штатів або частин окремих штатів без згоди на це законодавчих органів відповідних штатів, а також без згоди на це Конгресу.
2. Конгрес має право рядити територією чи іншою власністю Сполучених Штатів і видавати конечні правила і приписи щодо цього, і ніщо сказане в цій Конституції не повинно тлумачитися так, щоб заподіяти шкоду домаганням Сполучених Штатів чи окремих штатів.

Розділ 4.

Сполучені Штати гарантують кожному штатові цього Союзу республіканську форму правління і мають обороняти кожен штат від нападу, а на прохання законодавчих чи виконавчих органів (коли законодавчі органи не можна скликати) також і від внутрішніх заворушень.

Стаття V.

Конгрес може ухвалювати поправки до цієї Конституції, коли це вважатимуть за потрібне дві третини обох палат. Також за бажанням законодавчих органів двох третин усіх штатів він повинен скликати Конвент для ухвалення поправок, які завжди набирають чинності і вважаються частиною цієї Конституції після ратифікації законодавчими органами трьох четвертин усіх штатів або конвентами у трьох четвертинах усіх штатів. Конгрес має визначати певний спосіб ратифікації, і жодна поправка, що буде подана перед роком 1808, не повинна порушувати перший і четвертий параграфи дев'ятого розділу Статті I, і жоден штат без згоди Конгресу не можна позбавити рівного з іншими штатами права голосу в Сенаті.

Стаття VI.

1. Всі борги і зобов'язання, що виникли до ухвалення цієї Конституції, так само чинні для Сполучених Штатів, якими вони були для Конфедерації.
2. Ця Конституція і закони Сполучених Штатів, що будуть ухвалені на її підставі, а також усі міждержавні договори, як укладені раніше, так і ті, що будуть укладені Сполученими Штатами після цього, є найвищим законом краю, і судді всіх штатів мають йому підлягати, не зважаючи на будь-які статті в конституції чи в законах окремих штатів, які суперечитимуть цьому.
3. Згадані вище сенатори і представники, а також члени законодавчих органів окремих штатів, всі урядовці органів виконавчої і судової влади як Сполучених Штатів, так і окремих штатів, зобов'язані присягою підтримувати цю Конституцію; проте, щоб обіймати певну посаду або виконувати громадські обов'язки у Сполучених Штатах не можна вимагати жодного доказу релігійної належності.

Стаття VII.

Для набрання чинності цієї Конституції у штатах, які її затверджують, достатньо ратифікації цієї Конституції конвентами дев'ятьох штатів. Вчинено на конвенті за одностайної згоди присутніх штатів, сімнадцятого вересня року Божого 1787 і з часу проголошення незалежності Сполучених Штатів Америки дванадцятого. На засвідчення цього підписуємо тут свої імена.

Джордж
голова і делегат від штату Вірджинія

Вашингтон,

(Цю Конституцію було ухвалено 17 вересня 1787 року Установчим конвентом та оголошено ратифікованою 2 липня 1788 року).

ПОПРАВКИ ДО КОНСТИТУЦІЇ СПЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

Поправка I

Конгрес не має права видавати закони щодо впровадження будь-якої релігії чи заборони вільно сповідувати її, а також не має права видавати закони, що обмежують свободу слова, друку і права народу мирно збиратися і звертатися до уряду з проханням усунути якусь кривду.

Поправка II

Через те, що для безпеки вільної держави конечна добре організована міліція, право народу мати і носити зброю не повинне обмежуватися.

Поправка III

У мирні часи жоден вояк не може квартирувати в будь-якому будинку без згоди на це власника; під час війни таке розквартирування може відбуватися лише згідно з законом, що буде встановлений.

Поправка IV

Право народу на недоторканість особи, помешкання, особистих документів і майна не має порушуватися безпідставними обшуками і арештами; ордер на обшук і арешт має видаватися лише із законних причин, засвідчених присягою або доведеними фактами. В таких ордерах треба докладно вказувати місце, де треба провести обшук, осіб, яких треба заарештувати, або речі, які треба вилучити.

Поправка V

Нікого не можна притягати до відповідальності за скоєння тяжкого кримінального злочину чи іншого ганебного вчинку, інакше як за поданням або висновком великого журі присяжних, за винятком злочинів, скоєних особами, які належать до наземних чи морських збройних сил або міліції, коли ці особи перебувають на дійсній службі, під час війни чи іншої громадської небезпеки. Нікого не можна притягати до відповідальності за злочин вдруге; нікого не можна примушувати свідчити проти себе за обвинувачення в будь-якому кримінальному злочині, а також нікого не можна позбавити життя, свободи чи власності без законної процедури. Приватну власність не можна відбирати для громадських потреб без справедливої винагороди.

Поправка VI

В усіх кримінальних справах обвинувачений повинен мати право на швидкий і відкритий суд безсторонніх присяжних зі штату чи округи, де скоєно злочин, і то ці округи закон має визначати законом наперед. Обвинуваченого треба повідомляти про зміст і причину обвинувачень, право мати зводина зі свідками позивача, за обов'язковою для усіх процедурою ставити свідків на свою користь і вдаватися до допомоги адвоката для своєї оборони.

Поправка VII

Судові справи на підставі загального права, якщо розмір вимог перевищує двадцять доларів, належать суду присяжних, і жодна справа, розглянута судом присяжних, не повинна розглядатися вдруге у будь-якому суді Сполучених Штатів, інакше як згідно з нормами загального права.

Поправка VIII

Не можна встановлювати надмірних застав, накладати надмірних штрафів або вдаватися до жорстоких і незвичайних покарань.

Поправка ІХ

Перелік у Конституції певних прав не повинен тлумачитися як заперечення чи обмеження інших прав, які належать народам.

Поправка Х

Повноваження, що не передано цією Конституцією Сполученим Штатам і не заборонено нею окремим штатам, належать відповідно штатам або народам. (Ратифіковані у грудні 1791 року).

Поправка ХІ

Судова влада Сполучених Штатів не повинна тлумачитися так, ніби вона поширюється на всі судові справи, законно і належно порушені або проваджені проти котрогось із Сполучених Штатів громадянами іншого штату чи громадянами або підданими чужої держави. (Ратифіковано у лютому 1795 року).

Поправка ХІІ

1. Вибірники збираються у відповідних штатах і таємним голосуванням подають свої голоси за Президента і Віце-президента, з яких принаймні один не є мешканцем одного з ними штату. У своїх бюлетенях вибірники вказують особу, за яку вони голосують як за Президента, а в окремих бюлетенях - особу, за яку вони голосують як за Віце-президента. Вони мають виготовити окремі списки на всіх кандидатів на Президента, і на всіх кандидатів на Віце-президента, із зазначенням кількості голосів за кожного. Ці списки вони мають підписати, посвідчити і запечатаним листом надіслати до осідку уряду Сполучених Штатів голові Сенату. Голова Сенату повинен за присутності Сенату і Палати представників розпечатати всі такі повідомлення, і тоді голоси підраховують. Особа, яка дістала найбільше голосів на Президента, має бути Президентом, якщо ця кількість становить більшість з загальної кількості призначених вибірників. Якщо жодна з висунутих кандидатур не дістане такої більшості, тоді з осіб, які дістали найбільшу кількість голосів у списках кандидатур на Президента, але не більше за трьох таких осіб, Палата представників має негайно обрати Президента таємним голосуванням. За таких виборів голосують штати, і представництво кожного штату має один голос. Кворум для цієї мети становлять дві третини штатів, представлених кожен одним чи кількома членами, і для обрання потрібна більшість з-поміж усіх штатів. Якщо Палата представників, якій належить право обирати, не обере Президента до четвертого дня наступного березня, обов'язки Президента має виконувати Віце-президент, так само у випадку смерті чи інших причин, що не дають Президенту змоги виконувати свої обов'язки.
2. Особа, яка дістане найбільше голосів на Віце-президента, має бути Віце-президентом, якщо ця кількість становить більшість загальної кількості призначених вибірників. Якщо ніхто не дістане більшості, то Віце-президента обирає Сенат із двох кандидатур, які дістали найбільшу кількість голосів у списках. Кворум для цієї мети становлять два сенатори, але для обрання потрібна більшість загальної кількості сенаторів.

3. Жодна особа, яка не задовольняє вимогам Конституції стосовно Президента, не може бути обраною також на Віце-президента Сполучених Штатів. (Ратифіковано у червні 1804 року).

Поправка XIII

1. Ні в Сполучених Штатах, ні в жодному іншому місці, що належить до їхньої юрисдикції, не повинні існувати ні рабство, ні примусова праця. Остання припускається лише як покарання за злочин, і в такому випадку винуватець має бути законно засуджений.
2. Конгрес має право забезпечити виконання цієї статті відповідним законодавством. (Ратифіковано у грудні 1865 року).

Поправка XIV

1. Всі особи, народжені чи натуралізовані у Сполучених Штатах і які підлягають їхній юрисдикції, є громадянами Сполучених Штатів і штату, де вони мешкають. Жоден штат не може видавати чи застосовувати закони, що обмежують привілеї та імунітети громадян Сполучених Штатів. Жоден штат не може без законної процедури позбавити когось життя, свободи чи власності і не може позбавити когось, хто підлягає його юрисдикції, рівної охорони законом.
2. Кількість представників від окремих штатів визначається пропорційно до їхньої людності, враховуючи усіх мешканців кожного штату, за винятком індіанців, які не оподатковуються. Але коли на будь-яких виборах для обрання виборників Президента чи Віце-президента Сполучених Штатів, виборів представників у Конгрес, виконавчих чи судових урядовців штату або членів законодавчих органів цього штату права голосу буде позбавлено котрогось мешканця чоловічої статі, який досягнув 21 року і є громадянином Сполучених Штатів, або коли це право буде якимсь обмежено, - з інших причин, ніж участь у повстанні або скоєння іншого злочину, - то кількість представників цього штату має бути зменшена пропорційно до кількості цих громадян чоловічої статі і кількості усіх громадян цього штату, які досягли 21 року.
3. Ніхто не може бути сенатором, представником у Конгресі, виборником Президента або Віце-президента, чи обіймати якусь цивільну чи військову посаду в уряді Сполучених Штатів або в будь-якому штаті, коли він, склавши раніше присягу як член Конгресу, урядовець Сполучених Штатів, член законодавчих органів котрогось штату чи виконавчий або судовий урядовець штату в тому, що підтримуватиме Конституцію Сполучених Штатів, потім візьме участь у повстанні або заколоті проти цієї Конституції і подасть допомогу чи підтримку її ворогам. Проте Конгрес може скасувати такі обмеження прав двома третинами голосів у кожній палаті.
4. Державні борги, вчинені на підставі законів Сполучених Штатів, серед них борги для виплати пенсій і винагороди за виконання службових обов'язків у придушенні заколоту чи повстання проти Сполучених Штатів, чинні і не можуть піддаватися сумнівам. Проте ні Сполучені Штати, ні будь-який штат не можуть вимагати і не повинні сплачувати борги, вчинені на підтримку заколоту чи повстання проти Сполучених Штатів, і не повинні виплачувати винагороди за втрату чи звільнення будь-якого раба. Всі такі борги, зобов'язання і грошові вимоги вважатимуться за незаконні і нечинні.
5. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї статті відповідним законодавством.

(Ратифіковано у липні 1868 року).

Поправка XV

1. Виборче право громадян Сполучених Штатів не може відбиратися чи обмежуватися Сполученими Штатами або окремими штатами на підставі раси, кольору шкіри чи попереднього перебування у рабстві.
2. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї статті відповідним законодавством.

(Ратифіковано у лютому 1870 року).

Поправка XVI

Конгрес має право накладати і стягувати податки з прибутків з будь-якого джерела, не розкладаючи їх між окремими штатами і незалежно від перепису чи підрахунку їх людності. (Ратифіковано у лютому 1913 року).

Поправка XVII

1. У складі Сенату Сполучених Штатів має бути по два сенатори від кожного штату, обраних людністю останнього на шість років. Кожен сенатор має один голос. Виборці у кожному штаті повинні задовольняти вимогам, установленим для виборців у найчисленнішу палату законодавчих органів штату.
2. Коли постане вакансія у представництві якогось штату в Сенаті, орган виконавчої влади цього штату має видати наказ про вибори на цю вакантну посаду. Законодавчі органи штату можуть уповноважити орган виконавчої влади вчинити тимчасове призначення, доки вакансія не буде заміщена на загальних виборах відповідно до вказівок законодавчих органів.
3. Ця поправка не повинна тлумачитися так, щоб вплинути на обрання чи термін сенаторів, обраних перед набранням цією поправкою чинності як частини Конституції.

(Ратифіковано у квітні 1913 року).

Поправка XVIII

1. Через рік після ратифікації цієї поправки виготовлення, продаж чи перевезення спиртних напоїв у межах країни, довіз їх до Сполучені Штатів і всіх території, що підлягають їхній юрисдикції, як і вивіз звідти з метою вжитку, цим забороняється.
2. Конгрес та окремі штати мають право спільно забезпечити виконання цієї поправки відповідним законодавством.
3. Ця стаття не набере чинності, доки законодавчі органи штатів не ратифікують її як поправку до Конституції в передбаченому Конституцією порядку протягом сімох років після подання її Конгресом. (Ратифіковано у січні 1919 року).

Поправка XIX

1. Виборчі права громадян Сполучених Штатів не повинні відбиратися чи обмежуватися Сполученими Штатами або окремими штатами на підставі належності до певної статі.

2. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї поправки відповідним законодавством.

(Ратифіковано у серпні 1920 року).

Поправка XX

1. Термін служби Президента і Віце-президента закінчується опівдні двадцятого січня, а термін служби сенаторів і представників - опівдні третього січня в ті роки, коли їхні терміни закінчилися, якби ця поправка не була ратифікована. В цей же час починаються терміни урядування їхніх наступників.
2. Конгрес має збиратися принаймні раз на рік, і перша сесія має починатися опівдні третього січня, якщо Конгрес не встановить законом іншого дня.
3. Якщо до часу, визначеного для початку урядування Президента, новообраний Президент помре, Президентом стає новообраний Віце-президент. Якщо до часу, визначеного для початку урядування, Президента ще не буде обрано або новообраний Президент не задовольнятиме вимогам закону, обов'язки Президента має виконувати Віце-президент, доки Президент не задовольнятиме вимогам закону. Конгрес може спеціальним законом передбачити випадок, коли ні новообраний Президент, ні новообраний Віце-президент не задовольняють вимогам закону, вказавши, хто в такому випадку має виконувати обов'язки Президента, або спосіб, яким має бути обрано особу для виконання цих обов'язків. Така особа повинна відповідно діяти, доки Президент або Віце-президент задовольнятимуть вимогам закону.
4. Конгрес може передбачити спеціальним законом випадок смерті осіб, з-поміж яких Палата представників може обирати Президента, коли до неї переходить це право, а також випадок смерті осіб, з-поміж яких Сенат може обирати Віце-президента, коли до нього переходить це право.
5. Розділи 1 і 2 цієї статті наберуть чинності п'ятнадцятого жовтня наступного року після ратифікації цієї поправки.
6. Ця стаття не набере чинності, доки не буде ратифікована як поправка до Конституції законодавчими органами трьох четвертин штатів протягом сімох років після подання її Конгресом.

(Ратифіковано у січні 1933 року).

Поправка XXI

1. Вісімнадцята поправка до Конституції Сполучених Штатів цим скасовується.
2. Перевезення чи довіз у будь-який штат, територію чи володіння Сполучених Штатів спиртних напоїв для постачання чи вжитку, якщо це порушує місцеві закони, цим забороняється.
3. Ця поправка не набере чинності, доки не буде ратифікована як поправка до Конституції конвентами окремих штатів у порядку, передбаченому Конституцією, протягом сімох років після подання її Конгресом на розгляд штатів. (Ратифіковано у грудні 1933 року).

Поправка XXII

1. Нікого не можна обирати Президентом Сполучених Штатів більше, ніж двічі. Той, хто був Президентом чи виконував обов'язки Президента понад два роки протягом терміну, на який іншу особу було обрано Президентом, може бути обраний Президентом тільки один раз. Втім, ця стаття не поширюється

на особу, яка була Президентом у той час, коли Конгрес запропонував цю статтю, і не перешкоджає особі, яка буде Президентом чи виконуватиме обов'язки Президента протягом терміну, під час якого стаття набере чинності, бути Президентом чи виконувати обов'язки Президента протягом решти цього терміну.

2. Ця стаття не набере чинності, доки не буде ратифікована як поправка до Конституції законодавчими органами трьох четвертин штатів протягом сімох років після подання її Конгресом. (Ратифіковано у лютому 1951 року).

Поправка XXIII

1. Округа, що становить осідок уряду Сполучених Штатів, має призначати у визначений Конгресом спосіб таку кількість вибірників Президента і Віце-президента, що дорівнює загальній кількості сенаторів і представників у Конгресі, яку мала б право обирати ця округа, якби була штатом, але в жодному випадку не більшу, ніж штат з найменш чисельною людністю; вибірників треба додавати до призначених штатами, але не вважати за вибірників, призначених штатом для обрання Президента і Віце-президента; і вони повинні збиратися на території округи і виконувати свої обов'язки згідно з Дванадцятою поправкою до Конституції.
2. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї статті відповідним законодавством.

(Ратифіковано у березні 1961 року).

Поправка XXIV

1. Право громадян Сполучених Штатів голосувати на будь-яких попередніх та інших виборах Президента і Віце-президента, вибірників Президента і Віце-президента, сенатора або представника в Конгресі не повинне заперечуватися чи обмежуватися Сполученими Штатами або окремими штатами на підставі неспроможності сплатити виборчий або будь-який інший податок.

1. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї статті відповідним законодавством.

(Ратифіковано у січні 1964 року).

Поправка XXV

1. У випадку усунення Президента з посади, його смерті або відставки, Президентом стає Віце-президент.
2. У випадку вакантної посади Віце-президента Президент має висунути кандидата на Віце-президента, який обіймає посаду, доки не буде затверджений більшістю голосів обох палат Конгресу.
3. У випадку подання Президентом тимчасовому голові Сенату і спікеру Палати представників письмової заяви про неспроможність виконувати функції та обов'язки Президента і доки він не подасть їм заяву протилежного змісту, такі функції та обов'язки мають виконуватися Віце-президентом як заступником в обов'язках Президента.
4. У випадку подання Віце-президентом і більшістю вищих урядовців органів виконавчої влади або такого іншого органу, який встановлено Конгресом згідно з законом, тимчасовому голові Сенату і спікеру Палати представників

своєї письмової заяви про неспроможність Президента виконувати свої посадові повноваження та обов'язки, Віце-президент негайно наділяється усіма посадовими повноваженнями та обов'язками як діючий Президент.

Згодом, якщо Президент подає тимчасовому голові Сенату і спікеру Палати представників письмову заяву про хибність думки щодо такої неспроможності, він повертає собі посадові повноваження та обов'язки, хіба що Віце-президент і більшість вищих урядовців або органів виконавчої влади або такого іншого органу, який буде встановлено Конгресом згідно з законом, подадуть протягом чотирьох днів тимчасовому голові Сенату і спікеру Палати представників письмову заяву про неспроможність Президента виконувати свої посадові обов'язки і повноваження. Тоді Конгрес має вирішити цю справу, зібравшись протягом сорока восьми годин, якщо це сталося у перерві між сесіями. Якщо Конгрес протягом двадцяти одного дня після одержання останньої письмової заяви або, якщо це сталося у перерві між сесіями, протягом двадцяти одного дня після того, як Конгрес мав зібратися, більшістю у дві третини обох палат вирішить, що Президент неспроможний виконувати свої посадові обов'язки і повноваження, їх має виконувати Віце-президент як діючий президент. В інших випадках Президент повертає собі посадові повноваження та обов'язки.

(Ратифіковано у лютому 1967 року).

Поправка XXVI

1. Право громадян Сполучених Штатів, які досягли 18 років, голосувати не повинне заперечуватися чи обмежуватися Сполученими Штатами або окремими штатами на підставі віку.
2. Конгрес має право забезпечувати виконання цієї статті відповідним законодавством.

(Ратифіковано у липні 1971 року).

Поправка XXVII

Жоден закон, що передбачає зміну розміру винагороди за службу сенаторів або представників не набере чинності, доки не відбудуться вибори представників.
(Ратифіковано у травні 1992 року).